

Київський національний університет театру, кіно і телебачення
імені І. К. Карпенка-Карого
Інститут екранних мистецтв
Кафедра продюсерства аудіовізуального мистецтва та виробництва

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Інга Чхатарашвілі-Петраш

« 31 » 08 2026

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ЗАХИСТ АВТОРСЬКОГО ПРАВА В АУДІОВІЗУАЛЬНОМУ МИСТЕЦТВІ
ТА МЕДІАВИРОБНИЦТВІ**

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти	другий (магістерський)
спеціальність	В1 Аудіовізуальне мистецтво та медіавиробництво
спеціалізація	В1.02 Кіно-, медіавиробництво
освітня програма	Продюсерство аудіовізуального мистецтва та медіавиробництва

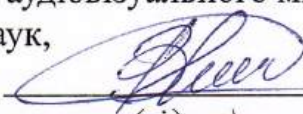
Розробник: Гуржій Анна Валеріївна, доцент кафедри продюсерства аудіовізуального мистецтва та виробництва, доцент, кандидат юридичних наук

Викладачі: Миколаєць Вікторія Анатоліївна, професор кафедри продюсерства аудіовізуального мистецтва та виробництва, доктор юридичних наук, професор

РПНД розглянуто і затверджено на засіданні кафедри продюсерства аудіовізуального мистецтва та виробництва Інституту екранних мистецтв протокол від 26.08.2026 № 1

Завідувач кафедри _____ Людмила НОВІКОВА
(підпис)

РПНД погоджено з гарантом освітньо-професійної програми
«Продюсерство аудіовізуального мистецтва та медіавиробництва»

Доцент кафедри продюсерства аудіовізуального мистецтва та виробництва,
доцент, доктор економічних наук,
заслужений економіст України _____ Владислав МИЛЕНЬКИЙ
26.08.2026 (підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р.,
Завідувач кафедри _____ (_____), протокол від _____.20__ № ____
(підпис) (ПІ)

на 20__/20__ н.р.,
Завідувач кафедри _____ (_____), протокол від _____.20__ № ____
(підпис) (ПІ)

на 20__/20__ н.р.,
Завідувач кафедри _____ (_____), протокол від _____.20__ № ____
(підпис) (ПІ)

на 20__/20__ н.р.,
Завідувач кафедри _____ (_____), протокол від _____.20__ № ____
(підпис) (ПІ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма навчання	
	денна	заочна
Характеристика навчальної дисципліни	Обов'язкова	
Курс	1	1
Семестр	I	I
Кількість кредитів	3	3
Загальний обсяг годин	90	90
Розподіл годин за видами аудиторних занять та самостійної роботи	Лекційні	
	12	4
	Практичні	
	12	2
	Самостійна робота	
	66	84
Вид підсумкового контролю	екзамен	екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета — формування у здобувачів вищої освіти системних знань про правову охорону авторського права і суміжних прав в аудіовізуальній сфері, яка становить значну частину інтелектуальної власності суспільства, та практичних навичок застосування цих знань у професійній діяльності. Авторське право надає авторам та іншим творцям аудіовізуальних творів закріплені законом права, що дають змогу впродовж визначеного законом строку дозволяти або забороняти певні види використання своїх творів. У широкому розумінні авторське право охоплює як охорону власне авторських прав, так і охорону так званих суміжних прав. Авторське право і суміжні права широко застосовуються як у фільмовиробництві, так і в аудіовізуальній сфері загалом.

Завдання — *набуття* знань про систему охорони авторського права і суміжних прав; *опанування* механізму охорони особистих немайнових і майнових прав авторів та їхніх правонаступників, пов'язаного зі створенням і використанням аудіовізуальних творів.

Очікувані результати навчання (РН) за дисципліною

ПРН 1. Володіти методологією та методикою наукового пізнання сучасних проблем аудіовізуального мистецтва та виробництва.

ПРН 4. Уміти застосовувати правові та етичні норми оцінки професійної діяльності, розробки та втілення аудіовізуальних проєктів в умовах ситуаційної невизначеності.

ПРН 11. Приймати оптимальні рішення у творчо-виробничій діяльності у складних непередбачуваних умовах.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Розподіл годин між видами робіт													
	денна форма							заочна форма						
	усього	у тому числі						усього	у тому числі					
		лекції	семінари	практичні	лабораторні	індивідуальні	сам. робота		лекції	семінари	практичні	лабораторні	індивідуальні	сам. робота
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1 курс / 1 семестр:														
Тема 1. Авторське право і суміжні права		2		2			16,5		2					21
Тема 2. Управління авторськими і суміжними правами, їх захист		4		4			16,5				2			21
Тема 3. Авторські угоди і оплата праці авторів		4		4			16,5		2					21
Тема 4. Міжнародні конвенції з питань авторського права і суміжних прав		2		2			16,5							21
Разом	90	12		12			66	90	4		2			84

4. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Авторське право і суміжні права.

1.1. Поняття авторського права, суміжних прав та їх місце в системі права інтелектуальної власності.

Розглядається сутність авторського права і суміжних прав, їх функції та значення для правового регулювання творчої діяльності в аудіовізуальній сфері. Увага приділяється співвідношенню цих прав із загальною системою права інтелектуальної власності.

1.2. Об'єкти авторського права в аудіовізуальному мистецтві та медіавиробництві.

Визначається коло об'єктів авторського права, що виникають у процесі створення аудіовізуального продукту, зокрема сценарії, режисерські розробки, музичні твори, зображення, монтажні рішення, графічні та інші творчі елементи. Аналізуються критерії охороноздатності таких об'єктів.

1.3. Суб'єкти авторського права в аудіовізуальній сфері.

Розглядаються правовий статус автора, співавторів та інших учасників творчого процесу, які беруть участь у створенні аудіовізуального твору. Окремо аналізується специфіка співавторства у кінематографі та медіавиробництві.

1.4. Особисті немайнові та майнові права автора.

Характеризуються особисті немайнові права автора, зокрема право авторства, право на ім'я, право на недоторканність твору, а також майнові права, пов'язані з використанням твору. Пояснюється зміст правомочностей щодо відтворення, розповсюдження, публічного показу, переробки та доведення твору до загального відома.

1.5. Суміжні права та їх суб'єкти.

Висвітлюється поняття суміжних прав, коло їх суб'єктів і підстави виникнення правової охорони. Особлива увага приділяється правам виконавців, виробників фонограм і відеогам, а також організацій мовлення.

1.6. Строки охорони авторського права і суміжних прав.

Аналізуються строки чинності авторського права та суміжних прав, а також підстави переходу об'єктів у суспільне надбання. Розглядається практичне значення строків охорони для правомірного використання аудіовізуального контенту.

1.7. Обмеження і винятки з авторського права та суміжних прав.

Пояснюються випадки вільного використання творів і об'єктів суміжних прав без згоди правоволодільця. Розглядаються освітні, інформаційні, цитатні та інші винятки, що мають значення для сфери медіавиробництва.

Основні поняття/ключові слова: *авторське право, суміжні права, інтелектуальна власність, об'єкти авторського права, суб'єкти авторського права, майнові та немайнові права, строк охорони, винятки та обмеження.*

Рекомендована література: 1, 2, 3, 4, 5

Інформаційні ресурси: 11

Тема 2. Управління авторськими і суміжними правами, їх захист.

2.1. Поняття та способи управління авторськими і суміжними правами.

Розкривається зміст управління правами інтелектуальної власності у сфері аудіовізуального мистецтва. Розглядаються індивідуальне, договірне та колективне управління майновими правами.

2.2. Організації колективного управління правами та їх функції.

Аналізується правовий статус організацій колективного управління, їх завдання та роль у зборі, розподілі й виплаті винагороди. Пояснюється значення таких організацій для авторів, виконавців, продюсерів та інших правоволодільців.

2.3. Ліцензування використання об'єктів авторського права і суміжних прав.

Розглядаються правові механізми надання дозволів на використання творів і об'єктів суміжних прав. Увага приділяється видам ліцензій, межах використання, строкам, території та способам правомірного використання контенту.

2.4. Порушення авторських і суміжних прав у сфері аудіовізуального виробництва.

Визначаються основні види порушень, що виникають у практиці створення, поширення та використання аудіовізуальних творів. Розглядаються незаконне відтворення, піратство, плагіат, неправомірне використання музики, відео та інших складових твору.

2.5. Юрисдикційні та неюрисдикційні форми захисту прав.

Аналізуються форми захисту авторських і суміжних прав, включаючи досудове врегулювання спорів, претензійну роботу, судовий захист та адміністративні механізми реагування. Пояснюються переваги та недоліки різних способів захисту.

2.6. Цивільно-правові, адміністративні та кримінальні засоби захисту.

Розглядаються способи захисту, що застосовуються в разі порушення прав, зокрема відшкодування збитків, стягнення компенсації, припинення порушення, вилучення контрафактної продукції. Окремо характеризуються адміністративна та кримінальна відповідальність за порушення у сфері інтелектуальної власності.

2.7. Захист прав у цифровому середовищі.

Вивчаються особливості охорони й захисту прав на онлайн-платформах, у соціальних мережах, стримінгових сервісах та інших цифрових середовищах. Розглядаються механізми notice-and-takedown, цифрове маркування контенту та інші практичні інструменти захисту.

Основні поняття/ключові слова: *управління авторськими правами, колективне управління, ліцензування, організації колективного управління, порушення авторських прав, захист прав інтелектуальної власності, юридична відповідальність, цифровий захист прав.*

Рекомендована література: 1, 3, 6, 7, 8

Інформаційні ресурси: 11, 12

Тема 3. Авторські угоди і оплата праці авторів.

3.1. Поняття та значення авторського договору в аудіовізуальній сфері.

Розкривається правова природа авторського договору як основного інструменту врегулювання відносин між автором та користувачем або продюсером. Пояснюється значення належного договірної оформлення прав на результати творчої діяльності.

3.2. Види авторських договорів.

Розглядаються договори про передачу майнових прав, ліцензійні договори, договори замовлення та інші форми правового оформлення використання творів. Аналізуються їх особливості у сфері кіно, телебачення та медіавиробництва.

3.3. Істотні умови авторських договорів.

Визначаються основні умови, які мають бути погоджені сторонами: предмет договору, обсяг переданих прав, способи використання твору, строк, територія, розмір і порядок виплати винагороди. Наголошується на важливості чіткого формулювання договірних положень.

3.4. Особливості договорів із авторами аудіовізуального твору.

Аналізується специфіка укладення договорів зі сценаристами, режисерами, композиторами, операторами, художниками та іншими учасниками творчого процесу. Розглядаються особливості розподілу прав між авторами та продюсером аудіовізуального твору.

3.5. Форми та системи оплати праці авторів.

Розглядаються основні підходи до визначення авторської винагороди, включаючи фіксований гонорар, роялті, комбіновану оплату та інші моделі. Пояснюється значення справедливої винагороди як елементу правового та економічного захисту автора.

3.6. Проблемні аспекти договірної практики у сфері авторського права.

Аналізуються типові помилки під час укладення авторських угод, ризики надмірного відчуження прав, нечіткого визначення предмета договору та несправедливих умов винагороди. Формується розуміння договірних ризиків у професійній діяльності продюсера.

3.7. Практика укладення та аналізу авторських угод.

Передбачається опрацювання типових моделей договорів, виявлення юридично слабких місць та формування навичок правового аналізу договірних умов. Особлива увага приділяється практичним кейсам із медіавиробництва.

Основні поняття/ключові слова: *авторський договір, ліцензійний договір, передача майнових прав, авторська винагорода, роялті, договірні ризики, правовий аналіз договорів.*

Рекомендована література: 1, 3, 4, 9

Інформаційні ресурси: 12

Тема 4. Міжнародні конвенції з питань авторського права і суміжних прав.

4.1. Міжнародно-правова охорона авторського права і суміжних прав: загальна характеристика.

Розглядаються причини формування міжнародної системи охорони авторського права і суміжних прав, її принципи та значення для уніфікації правового регулювання. Пояснюється роль міжнародних договорів у розвитку національного законодавства.

4.2. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів.

Аналізуються основні положення Бернської конвенції, її базові принципи, мінімальні стандарти охорони та значення для захисту прав авторів. Окрема увага приділяється принципу національного режиму та автоматичної охорони творів.

4.3. Римська конвенція про охорону прав виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення.

Висвітлюються особливості міжнародної охорони суміжних прав і правовий статус основних суб'єктів, на яких поширюється дія Конвенції. Пояснюється її значення для захисту прав у сфері музичного, телевізійного та аудіовізуального виробництва.

4.4. Договори Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ).

Розглядаються міжнародні договори ВОІВ, що модернізували підходи до охорони авторських і суміжних прав в умовах цифрового середовища. Аналізується їх роль у посиленні правової охорони творів і виконань в інтернеті.

4.5. Угода ТРІПС та її значення для охорони авторських і суміжних прав.

Пояснюється місце Угоди ТРІПС у системі міжнародного права інтелектуальної власності та її вплив на зобов'язання держав щодо забезпечення ефективного захисту прав. Розглядаються мінімальні стандарти охорони та механізми правозастосування.

4.6. Європейський вимір міжнародної охорони авторського права.

Вивчається вплив європейських правових стандартів і підходів на розвиток охорони авторських і суміжних прав. Аналізується значення міжнародних і регіональних механізмів для сфери аудіовізуального мистецтва та медіавиробництва.

4.7. Значення міжнародних конвенцій для національного регулювання та практики медіавиробництва.

Узагальнюється вплив міжнародних договорів на національне законодавство, судову практику та договірну діяльність у сфері аудіовізуального виробництва. Формується розуміння практичного застосування міжнародних стандартів у роботі фахівця медіасфери.

Основні поняття/ключові слова: *міжнародна охорона авторського права, Бернська конвенція, Римська конвенція, договори ВОІВ, угода ТРІПС, міжнародні стандарти, європейське право.*

Рекомендована література: 2, 3, 6

Інформаційні ресурси: 10

5. Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни застосовуються словесні, наочні, практичні, проблемно-пошукові та інтерактивні методи навчання. Використовуються лекції, пояснення, бесіди, тематичні дискусії, аналіз нормативно-правових актів і міжнародних договорів, аналіз судової практики, розв'язання ситуаційних завдань, case-study, моделювання договірних відносин у сфері авторського права і суміжних прав, індивідуальна та групова робота, підготовка доповідей і презентацій, а також самостійна робота з науковими джерелами та правозастосовною практикою.

Під час практичної підготовки здобувачі та здобувачки вищої освіти виконують завдання, спрямовані на формування навичок тлумачення норм авторського права, кваліфікації порушень авторських і суміжних прав, аналізу авторських договорів, визначення способів захисту прав інтелектуальної власності, а також застосування міжнародно-правових стандартів у сфері охорони авторського права в аудіовізуальному мистецтві та медіавиробництві.

6. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Самостійна робота має проєктно-аналітичний характер. Передбачено два комплексні завдання, що охоплюють усі теми дисципліни та формують навички кваліфікації прав, аналізу авторських договорів і вибору способів захисту.

Тема	Завдання	Форма подання	Максимальна кількість балів
1, 2	Завдання 1. Правовий аналіз об'єктів, суб'єктів і захисту прав. Здобувач обирає реальний або гіпотетичний аудіовізуальний твір (фільм, серіал, рекламний ролик, відеоблог тощо) і виконує: 1. Ідентифікацію та характеристику об'єктів авторського права і суміжних прав у творі (сценарій, музика, виконання, фонограми, зображення, монтажні рішення тощо). 2. Визначення суб'єктів прав (автори, співавтори, виконавці, виробники фонограм/відеограм, організації мовлення) та їхнього правового статусу. 3. Аналіз особистих немайнових і майнових прав, а також строків їх охорони. 4. Моделювання ситуації порушення прав (плагіат, піратство, неправомірне використання) та її юридичну кваліфікацію.	Звіт (5–10 сторінок)	20

Тема	Завдання	Форма подання	Максимальна кількість балів
	5. Обґрунтування юрисдикційних і неюрисдикційних способів захисту, зокрема в цифровому середовищі.		
3, 4	Завдання 2. Аналіз авторського договору та застосування міжнародних стандартів. Здобувач виконує: 1. Аналіз типового авторського договору (зі сценаристом, композитором, режисером або продюсером): предмет, обсяг переданих прав, способи використання, строк, територія, розмір і порядок виплати винагороди. 2. Виявлення юридично слабких місць і договірних ризиків, формулювання пропозицій щодо їх усунення. 3. Визначення доцільної форми та системи оплати праці автора. 4. Обґрунтування застосування релевантних міжнародних конвенцій (Бернська, Римська, ТРІПС, договори ВОІВ) та європейських стандартів до обраної ситуації. 5. Підготовку презентації з висновками.	Презентація (10–20 слайдів) та аналітична записка	20

Критерії оцінювання самостійної роботи

Критерії оцінювання завдання 1	Кількість балів
Комплексність, глибина, юридична точність. Об'єкти та суб'єкти прав визначено повно й безпомилково; правову кваліфікацію ситуації порушення здійснено точно, з посиланням на чинне законодавство; способи захисту обґрунтовані, реалістичні та враховують специфіку цифрового середовища. Висновки самостійні й аргументовані.	18–20
Повнота, логічність, переважно правильна кваліфікація. Аналіз виконано повно, але окремі висновки поверхневі; кваліфікація порушення загалом правильна з незначними неточностями; способи захисту названо без достатнього обґрунтування.	13–17
Формальне виконання, значні недоліки. Об'єкти/суб'єкти прав визначено частково або з помилками; кваліфікація порушення нечітка чи хибна; способи захисту наведено формально, без прив'язки до законодавства.	7–12
Невиконання. Звіт не подано або він не відповідає мінімальним вимогам щодо структури (відсутні аналіз об'єктів/суб'єктів прав або кваліфікація порушення).	0–6

Критерії оцінювання завдання 2	Кількість балів
Комплексність, юридична обґрунтованість, деталізація. Істотні умови договору проаналізовано повно; виявлено всі ключові ризики та слабкі місця, запропоновано конкретні й коректні правки; форму винагороди обґрунтовано; застосування міжнародних стандартів точне та доречне. Презентація логічна й переконлива.	18–20
Повнота, функціональність, логічність. Аналіз договору повний, але частину ризиків не виявлено; пропозиції щодо правок загальні; застосування міжнародних норм правильне, але потребує деталізації. Презентація функціональна.	13–17
Часткова відповідність, поверхневий підхід. Проаналізовано лише окремі умови договору; ризики практично не виявлено; міжнародні стандарти згадано формально або помилково. Презентація неструктурована.	7–12
Невиконання. Роботу не подано або її зміст не відповідає завданню (відсутні аналіз договору чи застосування міжнародних стандартів).	0–6

7. Форми проведення контролю та критерії оцінювання

Поточний контроль (ПК) здійснюється у формі практичних робіт, колективного обговорення та публічного захисту завдань самостійної роботи (доповідь і презентація). Підсумковий бал поточного контролю за кожним блоком тем виставляється з урахуванням якості практичної роботи та захисту відповідного завдання.

Критерії оцінювання при поточному контролі

Критерії оцінювання викладу завдання 1 (Теми 1–2)	Кількість балів
Переконливість, юридична аргументація. Доповідь чітка, укладається в регламент; здобувач демонструє глибоке розуміння кваліфікації прав і способів захисту, відповідає на ускладнені питання з посиланням на законодавство.	8–10
Чіткість, повнота, адекватність. Доповідь відображає виконану роботу повністю; відповіді на питання правильні, але не завжди повні; дотримано регламент.	5–7
Формальна наявність, слабка аргументація. Доповідь неповна; відповіді поверхневі; наявні помилки в кваліфікації прав або невпевненість.	1–4
Неготовність. Здобувач не готовий до захисту.	0

Критерії оцінювання викладу завдання 2 (Теми 3–4)	Кількість балів
Переконливість, професіоналізм, інтерактив. Презентація структурована, укладається в регламент; здобувач упевнено обґрунтовує аналіз договору та застосування міжнародних стандартів, відповідає на складні питання.	8–10
Чіткість, повнота, адекватність. Презентація містить усю необхідну інформацію, але потребує доопрацювання; відповіді правильні, проте неповні; дотримано регламент.	5–7
Формальна наявність, слабка комунікація. Презентація неструктурована, не охоплює всіх аспектів; відповіді поверхневі; порушено регламент.	1–4
Неготовність. Здобувач не готовий до захисту.	0

Підсумковий (семестровий) контроль — екзамен (40 балів). Екзамен охоплює теоретичні питання з усіх тем дисципліни.

Орієнтовні питання до екзамену

Питання за темою 1. Авторське право і суміжні права

1. Дайте визначення поняття «авторський твір» та поясніть, які об'єкти в аудіовізуальному мистецтві підпадають під охорону авторського права.
2. Розкрийте відмінність між авторським правом і суміжними правами. Наведіть приклади суб'єктів кожного виду прав в аудіовізуальному виробництві.
3. Охарактеризуйте особисті немайнові права автора аудіовізуального твору (на авторство, ім'я, недоторканність твору, оприлюднення).
4. Охарактеризуйте основні майнові права автора аудіовізуального твору (відтворення, розповсюдження, публічний показ, публічне виконання, доведення до загального відома тощо).
5. Хто є суб'єктами суміжних прав у сфері аудіовізуального мистецтва? Розкрийте зміст їхніх правомочностей.
6. Опишіть правовий статус режисера-постановника, сценариста та продюсера як суб'єктів авторського права в аудіовізуальному творі.
7. Розкрийте поняття співавторства в аудіовізуальному творі. Які правові наслідки має створення твору у співавторстві?
8. Поясніть, як визначаються строки охорони авторського права і суміжних прав та яке значення вони мають для практики медіавиробництва.
9. Охарактеризуйте основні обмеження і винятки з авторського права (цитування, використання в освітніх цілях, для новин тощо) з прикладами, релевантними для аудіовізуальної сфери.
10. Ситуаційне завдання: онлайн-платформа використала фрагменти фільму у власному проморолику без згоди правоволодільця. Проаналізуйте, чи є таке використання порушенням авторських прав та які права можуть бути порушені.

Питання за темою 2. Управління авторськими і суміжними правами, їх захист

1. Розкрийте поняття управління авторськими і суміжними правами. Які моделі управління правами застосовуються в аудіовізуальній сфері?

2. Поясніть роль організацій колективного управління правами (ОКУ) у сфері аудіовізуального мистецтва. Як вони взаємодіють з авторами, продюсерами та користувачами контенту?

3. Що таке ліцензія на використання твору? Охарактеризуйте відмінності між виключною та невиключною ліцензіями.

4. Які основні ризики для правоволодільця та користувача пов'язані з неналежним ліцензуванням використання аудіовізуального твору?

5. Назвіть та охарактеризуйте основні види порушень авторських і суміжних прав у сфері аудіовізуального мистецтва (піратство, нелегальний стримінг, плагіат тощо).

6. Охарактеризуйте цивільно-правові способи захисту авторських і суміжних прав (припинення порушення, відшкодування збитків, стягнення компенсації, вилучення контрафактних примірників).

7. Дайте загальну характеристику адміністративної та кримінальної відповідальності за порушення авторських і суміжних прав.

8. Ситуаційне завдання: відеоблогер без дозволу використав у своєму ролику захищений музичний твір. Окресліть можливі дії правоволодільця щодо припинення порушення та притягнення до відповідальності.

9. Поясніть особливості захисту авторських прав у цифровому середовищі (онлайн-платформи, соціальні мережі, стримінгові сервіси). Які механізми використовуються для виявлення та усунення порушень?

10. Опишіть процедуру досудового врегулювання спору про порушення авторських прав між продюсером і телеканалом/платформою.

Питання за темою 3. Авторські угоди і оплата праці авторів

1. Дайте визначення авторського договору та поясніть його значення у сфері аудіовізуального виробництва.

2. Охарактеризуйте основні види авторських договорів, що використовуються в медіавиробництві (договір замовлення, ліцензійний договір, договір про передачу майнових прав тощо).

3. Назвіть та поясніть істотні умови авторського договору щодо створення й використання аудіовізуального твору.

4. Розкрийте особливості договорів із сценаристами, режисерами, композиторами, виконавцями та іншими авторами в аудіовізуальній сфері.

5. Поясніть, у чому полягає відмінність між повним відчуженням майнових прав і наданням ліцензії. Які ризики кожної моделі для автора і продюсера?

6. Охарактеризуйте основні форми оплати праці авторів у сфері аудіовізуального мистецтва (фіксований гонорар, роялті, участь у прибутку тощо).

7. Ситуаційне завдання: автор уклав договір, у якому зазначено формулу «all rights, in all media, forever». Проаналізуйте можливі наслідки для автора та продюсера.

8. Поясніть, чому важливими є письмова форма авторського договору, акти приймання-передачі, технічне завдання, бриф та службове листування для доказування обсягу прав та виконаної роботи.

9. Охарактеризуйте правові особливості колективного авторства в аудіовізуальному творі та розподілу винагороди між співавторами.

10. Наведіть приклад типового конфлікту між автором сценарію та продюсером щодо обсягу переданих прав і запропонуйте правові шляхи його вирішення.

Питання за темою 4. Міжнародні конвенції з питань авторського права і суміжних прав

1. Поясніть, чому виникла потреба в міжнародно-правовій охороні авторських і суміжних прав.

2. Охарактеризуйте основні принципи Бернської конвенції про охорону літературних і художніх творів (національний режим, автоматична охорона, мінімальні стандарти тощо).

3. Розкрийте значення Бернської конвенції для охорони прав авторів аудіовізуальних творів.

4. Наведіть загальну характеристику Римської конвенції та її значення для захисту прав виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення.

5. Охарактеризуйте роль договорів Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ) у модернізації охорони авторських та суміжних прав у цифрову епоху.

6. Дайте загальну характеристику Угоди ТРІПС у частині авторського права і суміжних прав. Чому вона важлива для глобальної торгівлі та креативних індустрій?

7. Поясніть взаємозв'язок між міжнародними конвенціями та національним законодавством у сфері авторського права. Як міжнародні стандарти впливають на внутрішнє регулювання?

8. Ситуаційне завдання: національний фільм демонструється в кількох країнах. Поясніть, як забезпечується охорона прав його авторів та інших правоволодільців на підставі міжнародних конвенцій.

9. Наведіть приклад міжнародного спору (реального або змодельованого) щодо прав на аудіовізуальний твір і проаналізуйте, які міжнародні договори можуть застосовуватися до його вирішення.

10. Оцініть значення міжнародної співпраці в боротьбі з піратством аудіовізуального контенту та окресліть основні механізми такої співпраці.

Критерії оцінювання екзамену	Кількість балів
Повна, системна та аргументована відповідь з вільним оперуванням термінологією, посиланнями на національне законодавство та міжнародні акти.	36–40
Загалом правильна відповідь з незначними неточностями.	30–35
Поверхнева відповідь зі значними прогалинами.	24–29
Відповідь не відповідає вимогам або відсутня.	0–23

8. Розподіл балів, які отримують студенти

1 курс / 1 семестр:

За результатами поточного контролю та самостійної роботи			Екзамен	Сума балів
	Теми 1–2	Теми 3–4		
Виконання практичних завдань	10	10	40	100
Самостійна робота	20	20		

Шкала відповідності оцінок

Оцінка за стобальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Значення оцінки	Рівень компетентності
90–100	A	Відмінно — відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними недоліками	Високий (творчий)
82–89	B	Дуже добре — достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок	Достатній (конструктивно- варіативний)
74–81	C	Добре — в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок	
64–73	D	Задовільно — посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності	
60–63	E	Достатньо — мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)	Середній (репродуктивний)
35–59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання — незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	
0–34	F	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу — досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни	

Рекомендована література

Основна:

1. Інтелектуальна власність та патентознавство : підручник / Н. О. Білоусова, Н. В. Гаврушкевич та ін. ; за ред. П. М. Цибульова, А. С. Ромашко. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021. 374 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/44252/1/Intelektualna_vlasnist_2021.pdf
2. Право інтелектуальної власності : підручник / О. І. Харитонova, Є. О. Харитонов, В. Дмитришин. Київ : Юрінком Інтер, 2023. 540 с.
3. Право інтелектуальної власності : навч.-метод. посіб. / О. І. Чепис, С. Б. Булеца, Р. Б. Олійник, І. Е. Ревуцька, С. Й. Литвин. Ужгород : Говерла, 2023. 52 с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/51084>
4. Тарасенко Л. Л. Аудіовізуальний твір як цифровий об'єкт авторського права: особливості правової охорони. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. 2024. URL: <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/315126>
5. Троцька В. Авторське право і суміжні права онлайн-медіа. Scientific Journal «Uran». 2024. URL: <http://uran.inprojournal.org/article/view/300893>

Допоміжна:

6. Коросташова І. М. Форми, способи та інструменти захисту прав інтелектуальної власності. Створення, охорона, захист і комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності : матеріали VI Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Київ, 26 квіт. 2023 р.). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. С. 165–170. URL: <https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/56847/1/P165-170.pdf>
7. Штефан О. О. Піратство – різновид порушення авторського права і суміжних прав: новації законодавства. Правова система та державотворення: історичний вимір і сучасні тенденції : матеріали наук.-практ. конф. (Ужгород, 17–18 лют. 2023 р.). Одеса : Молодий вчений, 2023. С. 24–28. URL: <https://molodyivchenyi.ua/omp/index.php/conference/catalog/download/24/467/958-1>
8. Якубівський І. Є. Договір у механізмі правового регулювання відносин інтелектуальної власності. Вісник Національної академії правових наук України. 2020. № 2. С. 64–76. URL: https://www.researchgate.net/profile/Ihor-Yakubivskiy/publication/348459143_Contract_in_Legal_Regulation_of_Intellectual_Property_Relations/links/61af2e58d3c8ae3fe3ed37f9/Contract-in-Legal-Regulation-of-Intellectual-Property-Relations.pdf

Інформаційні ресурси

9. Всесвітня організація інтелектуальної власності (WIPO) : офіційний портал. URL: <https://www.wipo.int/portal/en/index.html>
10. Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій (УКРНОІВІ); Український національний офіс інтелектуальної власності (NIPO) : офіційні роз'яснення та методичні матеріали. URL: <https://ukrpatent.org/uk> ; <https://nipo.gov.ua/>
11. Українське агентство з авторських та суміжних прав (УААСП) : практична інформація для авторів та правовласників. URL: <http://uacrr.org>